

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V OLOMOUCI

38360 U3 nes en
38372 / Vyrov

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor sportu, kultury a památkové péče
Oddělení památkové péče

Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

Váš dopis č. / sp.zn.: KUOK 30798/2022/ KÚOK/28813/2023/OSKPP/493

Ze dne / doručeno dne: 16. 3. 2022 / 18. 3. 2022

Naše č.: NPU-391/22675/2022

Vyřizuje: Ing. arch. Helena Grassová

Spisový znak: 820.1

Olomouc 5. 4. 2022

Národní kulturní památka Klášterní Hradisko, rej. č. 30199/8-1746 ÚSKP ČR, v k. ú. Klášterní Hradisko, obec Olomouc, okres Olomouc, Černá cesta, č. p. 69, parc. č. 37/5, 388, k. úz. Klášterní Hradisko Olomouc.

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Žádost ve věci *úprava skautské klubovny Hradisko*.

Přílohy žádosti:

Žádost o vydání závazného stanoviska, projektová dokumentace, Ing. Ondřej Došlík, Březce 792, 783 13 Štěpánov u Olomouce, Úpravy skautské klubovny Hradisko, PD pro stavební povolení, únor 2022, A – Průvodní zpráva, B – Souhrnná technická zpráva, C – Situace, D – Technická zpráva, Architektonické stavební řešení.

Komíny tvoří součást památkových hodnot dané stavby. Vypovídají o stavebních dějinách objektu, provozu a kultuře bydlení atp., tvoří součást charakteristického a autentického vzhledu předmětné střechy a střešní krajiny. Požadavek na zachování podstatné části komínových těles se mj. opírá o současný stav poznání kulturně-historických hodnot stavebních památek a jejich jednotlivých konstrukcí, které je třeba zachovat, vyjádřený v metodické publikaci *Péče o střechy historických budov*; vizte str. 19, kde se uvádí: „Pro výraz střech i celé střešní krajiny mají zásadní význam historické komíny – požadavky na jejich rušení je třeba kategoricky odmítnout.“ Při dozvězení nebo eventuálním přezdění komínových těles v nadstřešní části je nutné respektovat následující skutečnosti. Nesmí dojít ke změně jejich podoby, tvaru a rozměrů oproti stávajícímu či historicky doloženému poslednímu hodnotnému stavu. K přezdění by měly být použity plné pálené režné cihly v přirozené červené barevnosti, standardních rozměrů odpovídajících nahrazovaným prvkům. Komínové těleso je třeba v daném konkrétním případě omítnout pohledovou, přirozeně plnivem (pozn. a pojivem, vápennou maltou) probarvenou omítkou, případně by mohla být tato omítka opatřena ochranným nátěrem na vápenné bázi v barvě přirozené vápenné režné omítky (komíny předmětné památky totiž nejsou součástí architektonického řešení fasád stavby a nebyly úmyslně zapojeny do barevného

řešení vnějšího pláště, navíc v dané věci již vydal orgán státní památkové péče závazné stanovisko č. j. SMOI/OPP/20/1303/2011/Ka ze dne 15. 8. 2011, v němž bylo mj. stanoveno: „Komíny budou obnoveny v původní úpravě (režné červené cihelné zdivo nebo omítka v přírodním tónu). Nebude provedeno nabílení komínů.“). Eventuálně použité komínové vložky nesmí výrazně či viditelně vystupovat nad komínovou hlavu. Tyto požadavky vychází ze zásady věrohodného ztvárnění konkrétní stavební konstrukce památky, tj. zachování její hmotové a ideové autenticity při obnově, vycházející a **Popis zamýšlených prací:**

Předmětem předložené projektové dokumentace jsou úpravy skautské klubovny.

Vzhledem k nevyhovujícímu technickému stavu a pokročilým statickým poruchám bude snesena stávající střecha včetně krovu, bude upraven stávající strop nad 1. NP, bude vybetonováno výstupní schodiště a vytvořen podkrovní prostor. V návaznosti na tyto úpravy je navrženo nové sociální zázemí a budou opravena VZT v objektu.

Objekt není řešen bezbariérově.

Bourací práce

1. NP – bourací práce se budou týkat interiéru. Budou provedeny výkopy pro kanalizační potrubí vně objektu a pro retenční objekt.

Podkroví a stropy

Bude snesena střecha s krovem nad celým půdorysem. Budou vybourány štítové stěny. Bude provedeno vybourání středových a obvodových stěn na kótu cca 2,80 m pro zhotovení pozedních věnců. Budou vybourány kapsy ve zdivu pro nové nosníky stropu.

Základy

Je navržen nový základový pas z armovaného prostého betonu pod nové železobetonové schodiště do podkroví, nová obvodová stěna v místnosti č. 101 bude založena na novém základovém pasu.

Svislé nosné konstrukce

Nové obvodové konstrukce budou zhotoveny z broušených keramických bloků tl 440 mm s tepelně izolační omítkou. Přezdívané otvory a vyzdívky v interiéru budou provedeny z CPP.

Svislé nenosné konstrukce

Budou zhotoveny z broušených keramických bloků tl 115 a 140 mm.

Věnce, stropy, překlady

Nový strop nad hlavní částí 1. NP je navržen keramobetonový, věnce jsou navrženy železobetonové, překlady keramické.

Schodiště

Nové vnitřní schodiště z 1. NP do podkroví je navrženo železobetonové.

Krov a zastřešení

Nová střešní konstrukce kopíruje stávající stav, dochází k mírnému navýšení hřebene střechy o 28 cm.

Je navržena klasická vaznicová soustava podpořená sloupky. Sloupky budou opřeny do ocelových podtahů. Podkrovní prostor bude tepelně izolován pomocí nadkroevního systému na bázi PUR/PIR. Střešní okna budou čtvercová o rozměrech 810 x 810 mm, vhodná pro historické objekty. Nad oběma křídly je navržena pultová střecha stávajících sklonů.

Střešní krytina je navržena hliníková z falcovaného plechu, v odstínu antracit. Klempířské prvky budou provedeny z hliníkového plechu, variantně lze použít titanzinkový plech.

Přístavek

Nad přístavkem je navržena jednostranná valbová střecha o sklonech 23° a 25°. Střešní plášť bude z hliníkového plechu.

Komíny

Nevyužívané komíny budou nad úrovní 2. NP zbourány a budou zality betonovou směsí. Bude vybudován nový komín v místnosti č. 118 pro odtah spalin z nových kotlů. Komín poblíž místnosti č. 104 bude nově vyvložkován a napojen na novou krbovou vložku.

Výplně otvorů

Výplně otvorů zůstávají v maximální míře zachovány – dřevěná okna. Vstup ze zahrady – jsou navrženy vstupní plastové dvoukřídlé dveře a 2 plastová okna.

Nová okna ve štítech budou dřevěná jednoduchá tepelně izolační (3 křídlová, 2000 x 1500 mm), střešní okna taktéž (810 x 810 mm).

Technická infrastruktura

Bude provedena celková rekonstrukce vnitřních instalací. Objekt bude vytápěn ústředním topením.

Objekt bude napojen na přípojku vody a elektřiny. Napojení na plynovod a kanalizaci není možné. Zásobování vodou bude ze stávající vodovodní přípojky, bude provedena rekonstrukce vodovodní přípojky až do objektu. Splašková kanalizace bude zaústěna do septiku, bude zřízena betonová žumpa s pravidelným vývozem. Elektřina bude přivedena ze severní strany přes pozemek parc. č. 373 od objektu Sušilovo náměstí 1. Dešťové vody budou na pozemku řešeny akumulací do nové nádrže s bezpečnostním přepadem a s regulovaným odtokem do nového vsakovacího objektu.

Dopravní řešení zůstává stávající.

Terénní úpravy

Budou vykopány jámy pro akumulační nádrž, žumpu a vsakovací objekt.

Vegetační prvky

Pozemek bude zatravněn a osazen běžnou zelení – okrasné křoviny a stromy.

Charakteristika věci / objektu / území:

Jedná se o objekt s 1 NP ve tvaru písmene U. Hlavní část objektu je zastřešena sedlovou střechou, dvorní části pultovými střechami. Přístavba z východu je zastřešena valbovou střechou. Krovové konstrukce jsou klasické vaznicové, střešní krytinu tvoří hliníkové šablony, které však nejsou původní střešní krytinou. Okna v objektu jsou ve většině případů dřevěná, zčásti v zahradní části plastová. Fasáda je opatřena hrubozrnnou omítkou v šedém odstínu.

V zahradní části jsou situovány dřevěné přístřešky.

Pozemky výše uvedených parcel jsou součástí NKP kláštera Hradisko.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:

Ke kulturně-historickým hodnotám barokního areálu patří veškeré dochované historické konstrukce, uměleckořemeslné prvky exteriéru a interiéru. Mezi chráněné hodnoty předmětných historických staveb patří mimo základní historické stavební konstrukce, jejich hmota i vnější plášť, resp. věrohodná podoba jednotlivých částí staveb, ale také základní vnitřní struktura objektů, odrážející charakteristickou specifičnost, významovou hierarchičnost a diferencovanost jednotlivých vnitřních prostorů atd.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav jako odborná organizace státní památkové péče na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že **zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně-historických hodnot za respektování následujících podmínek:**

1. *Krytina nebude provedena z hliníkového z falcovaného plechu. Návrh nové střešní krytiny bude předložen orgánu státní památkové péče k posouzení v novém správním řízení.*

2. Nadstřešní části komínů nebudou vybourány.

Zdůvodnění:

Ad 1) Vzhledem k situování objektu na pozemku parcely NKP kláštera Hradisko v pohledové linii od barokního areálu je nutné použití materiálově a vzhledově klasické střešní krytiny, např. režné pálené tašky, která je použita i na objektech barokního areálu, tak aby nedošlo k negativnímu narušení významových a vizuálních vztahů mezi chráněným statkem a danou stavbou nacházející se na pozemku kulturní památky. Sklony střech toto umožňují. Vzhledem ke skutečnosti, že bude krovová konstrukce provedena nově, je možné ji dimenzovat na tuto střešní krytinu. Stávající střešní krytina je z hliníkových šablon (alukryt), nejedná se však o původní střešní krytinu, která byla s největší pravděpodobností skládaná keramická střešní taška, a pro daný areál ani o krytinu historickou (a to jak po stránce materiálové, tak i po stránce konstrukční). Navržená střešní krytina – hliníkový falcovaný plech je z důvodu situování objektu na pozemku NKP nevhodná. Její případné použití by po významové i vizuální stránce poškodilo

Ad 2) Komíny jako nedílná součást střešní krajiny a charakteristický prvek střech historických staveb by neměly být odbourány, ale je třeba je na stavbě ponechat. V případě realizace by došlo k poškození střechy objektu jako celku, potažmo k negativnímu narušení významových i vizuálních vztahů mezi danou stavbou a vlastním chráněným statkem. V minulosti docházelo k těmto zásahům i u objektů kulturních památek (např. objekt Okresního soudu Olomouc), v současné době je úkolem památkové péče zachovat střešní krajinu se všemi architektonickými prvky.

Komíny tvoří součást památkových hodnot historických staveb. Vypovídají o stavebních dějinách objektu, provozu a kultuře bydlení atp., tvoří součást charakteristického a autentického vzhledu předmětné střechy a střešní krajiny areálu. Požadavek na zachování komínových těles se mj. opírá o současný stav poznání kulturně-historických hodnot historických staveb a jejich jednotlivých konstrukcí, které je třeba zachovat, vyjádřený v metodické publikaci *Péče o střechy historických budov*; vizte str. 19, kde se uvádí: „Pro výraz střech i celé střešní krajiny mají zásadní význam historické komíny – požadavky na jejich rušení je třeba kategoricky odmítnout.“

Doporučení:

Doporučujeme snížení počtu střešních oken ze severní strany u hlavní budovy na 5 kusů (2 kusy v horní partii, 3 kusy ve spodní partii) vzhledem k proporcím střechy.

Doporučujeme pro nové okenní výplně a vstupní dveře do objektu ze zahrady v 1. NP jako materiál dřevo. Plast vzhledem ke svým estetickým kvalitám není vhodný. Objekt je nutné chápat jako jeden architektonický celek, kde okenní a dveřní výplně by měly být z jednoho materiálu. Nová okna ve štítových stěnách a střešní okna (Solara) jsou dřevěná, proto doporučujeme provést všechny nové truhlářské prvky – v nepohledových partiích – jako dřevěné.

Upozornění:

Veškeré zemní a výkopové práce budou prováděny na území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Stavebník je již od doby přípravy stavby povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu Akademie věd ČR, v tomto případě Archeologickému ústavu AV ČR v Brně, Čechyňská 363/19, Brno, a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Informace o organizacích oprávněných provádět archeologický výzkum podává Archeologický ústav AV ČR v Brně, případně Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, odbor archeologie, Horní náměstí 25, Olomouc. Záměr lze oznámit i elektronicky na webové adrese <https://www.arub.cz/archeologicke-sluzby/informace-pro-stavebniky/> (formulář pro oznámení stavební činnosti: <https://backend.aiscr.cz/oznameni/0/>).

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

Mgr. František Chupík, Ph.D.
ředitel

Příloha
PD (1 x zpět)

Na vědomí:

NPÚ, ú.o.p. v Olomouci, oddělení archeologie, Mgr. Pavel Šlězár, Ph.D., zde